

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista ja monta aluetta kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla”

COM(2012) 372 final – 2012/0180 (COD)

(2013/C 44/18)

Esittelijä: **Jacques LEMERCIER**

Neuvosto päätti 10. syyskuuta 2012 ja Euroopan parlamentti 11. syyskuuta 2012 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 ja 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista ja monta aluetta kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla

COM(2012) 372 final – 2012/0180 COD.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 4. joulukuuta 2012.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 12.–13. joulukuuta 2012 pitämässään 485. täysistunnossa (joulukuun 12. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 116 ääntä puolesta ja ei yhtään ääntä vastaan 1:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelemät ja suosituksel

1.1 ETSK kannattaa ja tukee Euroopan komission ehdotusta direktiiviksi, joka koskee digitaalista tuotantoa koskevan tekijänoikeuden yhteisvalvontajärjestöjen hallinnointia ja ohjausta ja musiikkiteosten oikeuksien monta aluetta kattavaa lisensointia sisämarkkinoilla.

1.2 ETSK katsoo, että sovellusala on osuvasti valittu, koska musiikilla on niin merkittävä osa internetin kulttuurimarkkinoilla ja koska ala mahdollistaa tiedon saamisen rajatylittävistä oikeuksien hallinnointitavasta. Tuonnempana se voi toimia mallina tai ainakin innoittajana kaiken multim mediasisällön ja kirjojen verkkomyyntille.

1.3 ETSK on ottanut huomioon vaikutusten arvioinnin⁽¹⁾ sekä alan ammattilaisten ja kuluttajien reaktiot. Se jakaa näkemyksen, jonka mukaan valvontajärjestöjä varten on syytä säätää yhdenmukainen oikeuskehys ja perustaa verkkomusiikin varalle eräinlainen eurooppalainen lisensointipassi.

1.4 ETSK kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että siirtymävaiheessa yhteisvalvontajärjestöjä on tuettava, jotta ne mukauttavat toimintansa korvausten rajatylittävään tilittämiseen. ETSK ymmärtää, että siitä koituu niille teknisiä ja materiaalisia ongelmia.

1.5 ETSK suhtautuu myönteisesti ehdotettuun oikeusperustaan (SEUT-sopimuksen 50–54 artiklat), joka koskee sijoittautumisvapautta ja vapautta tarjota palveluja sisämarkkinoilla. Palveludirektiivin soveltamisessa tulee ottaa huomioon, että

yhteisvalvontajärjestöt eivät tavoittele voittoa, ja että niillä on omia erityispiirteitään, jotka erottavat ne yrityksistä.

1.6 Luovien alojen toimijat ovat usein epävakaa tilanteessa, koska heidän menestyksensä vaihtelee ja heidän tulonsa ovat epä säännölliset. Yhteisvalvontajärjestöt voivat auttaa luovien alojen toimijoita kehittämään kulttuuritoimintaa tukien toissijaisessa asemassa olevaa taiteellista ohjelmistoa ja uraansa aloittavia artisteja. Solidaarisuusperiaatteen toimintansa perustavat yhteisvalvontajärjestöt avustavat vaikeuksissa olevia tekijöitä ja edistävät uusien kykyjen uraa. Yhteisvalvontajärjestöt vaikuttavat itse asiassa merkittävästi eurooppalaisen kulttuurielämän kehittämiseen ja alan talouskasvuun.

2. Komission ehdotus

2.1 Komission mukaan tekijänoikeuden alalla voimassa olevassa unionin lainsäädännössä määritetään vain tekijänoikeus ja sen lähioikeudet sekä niiden rajoitteet ja poikkeukset että niihin liittyvät säännökset.

2.2 Erittäin harvat tekijänoikeusdirektiivin säännöksistä ja niihin liittyvistä asiakirjoista⁽²⁾ käsittelevät oikeuksien yhteisvalvontaa, eikä yksikään niistä muodosta yhteisvalvontajärjestöjen toimintaa säätelevää kehystä. Mikäli yhteisvalvontajärjestöjen hallinnointiin ja ohjaukseen ja avoimuuteen liittyviä velvoittavia normeja vastedes laaditaan ja kehitetään, ne ovat seurausta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ja komission päätöksistä.

⁽¹⁾ SWD(2012) 204 final (vain englanniksi) ja SWD(2012) 205 final.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY, annettu 22. päivänä toukokuuta 2001, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa ja monet siihen liittyvät asiakirjat – direktiivit ja suosituksel – kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10. päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi).

2.3 Mutta laki vaihtelee käytännössä jäsenvaltioittain. Valvontajärjestöjä koskevat säännöt poikkeavat myös toisistaan, mutta varsinkin perittyjen varojen käytön valvontakäytänteissä ja oikeudenhaltijoille tilittämisessä on käytännössä huomattavia eroja ja epäselvyyttä. Joissakin maissa on tavattu jopa kavallusta hüpovia käytänteitä.

2.4 Kyseisen direktiiviehdotuksen tavoitteena on "luoda asianmukainen oikeudellinen kehys oikeuksien kollektiiviselle hallinnoinnille eli toiminnalle, jossa yhteisvalvontajärjestöt hallinnoivat oikeuksia niiden haltijoiden puolesta. Direktiiviehdotuksessa annetaan säännöt, joiden avulla voidaan

— varmistaa kaikkien yhteisvalvontajärjestöjen parempi hallinto ja avoimuus ja

— lisäksi edistää ja helpottaa sitä, että tekijöitä edustavat yhteisvalvontajärjestöt pystyvät lisensoimaan heidän musiikkiteostensa oikeudet samanaikaisesti usealla maantieteellisellä alueella."

2.5 Esitetyt tavoitteet voidaan saavuttaa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita loukkaamatta vain yhdellä tarkoituksenmukaisella EU:n tason oikeudellisella asiakirjalla (tässä tapauksessa direktiivi).

2.6 ETSK kannattaa ehdotuksessa esitettyjä tavoitteita ja muita oikeudellisia määräyksiä niiden saavuttamiseksi. Se on myös tyytyväinen direktiiville valittuun oikeusperustaan (SEUT-sopimuksen 50 ja 51–54 artiklat) ja siihen, ettei ehdotuksesta koidu budjettiseuraamuksia.

3. Yleistä

3.1 ETSK on jo ottanut kantaa⁽³⁾ pääasiallisiin normeihin, joista olisi tehtävä velvoittavia valvontajärjestöjen oikeuksien ja toiminnan kollektiivisen hallinnoinnin alalla, jotta ne takaisivat perittyjen varojen oikeudenmukaisen tilittämisen tekijöille ja oikeudenhaltijoille ja hallinnoinnin avoimen toiminnan. Valvontajärjestöjen jäsenten ja hallintoviranomaisen tai itsenäisen tilintarkastajan tulisi valvoa jälkimmäistä. Valvojan tulisi julkaista kausiraportti kunkin valvontajärjestön toiminnasta, kuten useassa jäsenvaltiossa jo tehdään.

3.2 Direktiiviehdotuksen tulisi noudattaa tekijänoikeusdirektiivin kanssa samaa linjaa, jonka mukaan kaiken tekijänoikeuden ja lähioikeuksien yhdenmukaistamisen perustana on oltava korkeatasoinen suojelu. Kyseisten oikeuksien suojelu vaikuttaa luovuuden ylläpitoon ja kehittämiseen, mikä hyödyttää tekijöitä, tulkitsijoita tai esittäjiä, tuottajia, yrityksiä ja yleisöä yleensä.

3.3 Musiikkimarkkinoiden valitseminen lainsäädäntöehdotuksen kohteeksi voidaan selittää musiikin muuhun kulttuuritarjontaan verrattuna suhteellisesti suuremmalla merkityksellä eurooppalaisilla markkinoilla ja teknisillä syillä, sillä musiikki ei vaadi tarjonnan kielellistä muokkaamista.

3.4 Olisi ehkä ollut suotavampaa laatia kaksi direktiiviluonnosta, joista yksi käsittelee yhteisvalvontajärjestöjä ja toinen musiikkiteosten oikeuksien monta aluetta kattavaa lisensointia verkkokäyttöä varten.

3.5 ETSK voi kuitenkin suhtautua suopeasti yhteen ainoaan direktiiviin, koska yhteisvalvontajärjestöillä on ensisijainen rooli musiikin jakelussa. Niillä on paras asema hallinnoida lisensoijia, periä korvauksia oikeudenhaltijoille ja huolehtia niiden tilittämisestä. Päättyessään luovuttaa oikeuksiensa hallinnan yhteisvalvontajärjestölle, oikeudenhaltijoilla täytyy säilyä mahdollisuus valvoa oikeuksien käyttöä ja varmistaa, että taloushallinto on avointa ja oikeudenmukaista.

3.6 ETSK katsoo, että valvontajärjestöjen toivomat vapaaehtoiset normit eivät riitä takaamaan tekijöille ja oikeudenhaltijoille heidän tavoittelemiaan avoimia, selviä ja yhdenmukaisia hallinnointisääntöjä. *Soft law* -säännöt auttaisivat käytännössä ylläpitämään vallitsevien, verkossa tarjottavan kulttuurisäilyllön Euroopan markkinoita pilkkovien alueellisten sääntöjen moninaisuutta ja kohtuuttoman merkittävää asemaa.

3.7 ETSK katsoo, että direktiivi on tarkoituksenmukainen, koska siinä yhdenmukaistetaan oikeuskäytäntöä ja tarjotaan jäsenvaltioille mahdollisuus tehdä sovellukseensa tarkistuksia, joissa otetaan huomioon kansalliset olot ja erityispiirteet.

3.8 Mitä valvontajärjestöihin tulee, ETSK tukee täysin väitettä, jonka mukaan "oikeuksien kollektiivista hallinnointia on kaikilla aloilla mukautettava jäsenten ja käyttäjien saaman palvelun tehokkuuden, täsmällisyyden, avoimuuden ja selontekovelvollisuuden osalta". Nämä vaatimukset liittyvät erittäin luontevasti Euroopan digitaalistrategiaan ja Eurooppa 2020 -strategiaan älykkäästä, kestävästä ja osallistavasta kasvusta sekä komission tiedonantoihin teollis- ja tekijänoikeuksien sisämarkkinoista ja johdonmukaisesta kehiksestä luottamuksen lisäämiseksi sähköisen kaupankäynnin ja verkkopalvelujen digitaalisiin yhtenäismarkkinoihin että jatkotoimenpiteisiin, jotka ovat seurausta Vihrästä kirjasta audiovisuaaliteosten verkkojakelusta Euroopan unionissa.

⁽³⁾ EUVL C 68, 6.3.2012, s. 28 ja EUVL C 318, 29.10.2011, s. 32.

3.9 ”Laillisiin verkkomusiikkipalveluihin liittyvästä tekijänoikeuden ja lähioikeuksien rajatylittävästä kollektiivisesta hallinnoinnista annetussa komission suosituksessa kehoitettiin jäsenvaltioita edistämään sääntely-ympäristöä, joka soveltuu parhaiten tekijänoikeuden ja lähioikeuksien hallinnointiin laillisten verkkomusiikkipalvelujen tuottamiseksi sekä parantamaan yhteisvalvontajärjestöjen hallinto- ja avoimuusnormeja.”

3.10 Suositukset eivät kuitenkaan ole velvoittavia normeja. Direktiiviehdotus täyttää kyseisen aukon.

3.11 Lisäksi tämä ehdotus ”täydentää palveluista sisämarkkinoilla 12. päivänä joulukuuta 2006 annettua direktiiviä 2006/123/EY, jolla luodaan oikeudellinen kehys sijoittautumisvapauden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden välillä. Yhteisvalvontajärjestöt kuuluvat direktiivin 2006/123/EY soveltamisalaan kollektiivisten hallinnointipalvelujen tarjoajina.” ETSK:ta askarruttaa koko palveludirektiivin soveltaminen soveltuvien osien yhteisvalvontajärjestöihin. Näiden voittoa tavoittelemattomien järjestöjen erityispiirteet olisi tutkittava nykyistä yksityiskohtaisemmin.

3.12 Direktiiviluonnos on laadittu nykylainsäädäntöä ja sisämarkkinoiden kehitysohjelmissa luonnosteltuja näkymiä johdonmukaisesti myötäillen ja se on yhdenmukainen jäsenvaltioiden solmimien kansainvälisten sopimusten kanssa. ETSK suhtautuu myönteisesti ehdotettuihin säännöksiin.

3.13 Komission tavoin ETSK suosii aiempien lausuntojensa linjan mukaisesti hallinnointi- ja avoimuusvaihtoehtoa, jossa kodifioitaisiin olemassa olevat periaatteet ja tarkennettaisiin hallinnointia ja avoimuutta koskevia sääntöjä lisäämällä yhteisvalvontajärjestöjen valvontamahdollisuuksia. Yksinomaan sekä jäsenten että riippumattoman viranomaisen tai laitoksen vuosittain toimeenpanema hallinnon tarkastaminen voi taata hyvän hallinnon.

3.14 ETSK:ta huolestuttaa kuitenkin, onko unionin alueella tällä hetkellä toimivilla lukuisilla valvontajärjestöillä teknistä kapasiteettia hallinnoida vaikeuksista musiikkiteosten oikeuksien monta aluetta kattavaa lisensointia.

3.15 Toisen merkittävän ongelman muodostaa musiikkikoelmien yhdistäminen. Komissio ehdottaa ”lisensointipassia”, joka helpottaisi huomattavasti kyseistä yhdistämistä ja lisensointia. ”Siinä annettaisiin yhteiset säännöt (– –) ja se kohdistaisi yhteisvalvontajärjestöihin kilpailupainetta tehokkaampien lisensointikäytäntöjen kehittämiseksi.” ETSK kannattaa tätä lähestymistapaa.

3.16 ETSK suhtautuu myös myönteisesti oikeusperustaan, joksi on valittu SEUTin 50 artikla (aiempi EY-sopimuksen 44 artikla), joka koskee sijoittautumisvapautta, ja SEUTin artikkelit 53 (aiempi 47 artikla) ja 62 (aiempi 55 artikla). Jälkimmäisessä

viitataan SEUTin 51–54 artikloihin, jotka koskevat vapautta tarjota palveluja.

4. Erityistä

4.1 Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien täytyy suosia taiteellista luovuutta maksamalla kyseisten oikeuksien haltijoille suojattujen oikeuksien ja Maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO) jäsenmaiden lainsäädännön mukaisesti korvauksia oikeudenmukaisesti tai suhteellisesti 50–95 vuoden ajan. Tämän korvauksen pitäisi taata riittävä materiaallinen turva, joka mahdollistaa heidän luovan työnsä jatkamisen. Vain hyvin harva tekijä pystyy käytännössä elämään musiikki- tai muullakaan alalla oikeuksiensa turvin. Tämä johtuu erityisesti tekijöiden epäselvänä pitämästä yhteisvalvontajärjestöjen toiminnasta, ja ylikansallisten oligopolien toimeenpanemasta tuotannon ja jakelun valvonnasta.

4.2 Käytännössä kansalliset tai kansainväliset tekijänoikeuksia hallinnoivat valvontajärjestöt perivät pääosan lisenssien käyttäjien käyttömaksuista ja tilittävät ne takaisin jäsenkuntaansa kuuluville tekijöille

— joko kunkin yhteisvalvontajärjestön tilitysperiaatteen mukaisesti kertatilityksenä, mikä on omiaan ylläpitämään toiminnan vaikeaselkoisuutta

— tai henkilökohtaisille tileille, kun oikeudenhaltijat ja lisensoidut teokset ovat yksilöitävissä (tätä sovelletaan verkkojake-lussa, jossa kaikki tarvittava tieto on helposti saatavilla).

4.3 Kuitenkin esimerkiksi Ranskassa oikeudenhaltijoille tosiasiallisesti kertyvä osa on yleensä noin 9–10 % musiikkiteollisuuden tuloista, olkoon kyse sitten verkossa myytävistä CD:stä tai sisällöstä, vaikka kustannukset ovat verkkomyyntissä huomattavasti vaatimattomammat kuin perinteisessä kaupankäynnissä. Tuotantoyhtiöt, etenkin ”suuryhtiöt” saavat vastaavasti noin 50 % perinteisen kaupan tuloista ja yli 60 % verkkomyyntin tuloista. Yhteisvalvontajärjestöjen perimät toimintakulut ovat usein erittäin korkeita ja jäsenyys velvoittaa antamaan järjestölle yksinoikeuden tekijän kaikkiin teoksiin. Tuottajat laskuttavat tekijöiltä lisäksi usein mainoskuluja tai vastaavia, jotka pienentävät entisestään heidän osuuttaan.

4.4 ETSK tähdentää, että direktiiviluonnos vastaa valitun oikeusperustan mukaisesti sisämarkkinoiden yhdenmukaistamistarpeisiin. Samalla se vastaa oikeudenhaltijoiden esittämiin avoimuuden, tasapuolisuuden ja hallinnon valvonnan vaatimuksiin sekä yhteisvalvontajärjestöjen edellyttämää jäsenten kohtuullisen korvauksen vaatimusta. Liian usea yhteisvalvontajärjestöjen jäsenistä tuntee, että ei saa mitään, kun pieni osa jäseniä verottaa itselleen leijonanosan korvauksista. ⁽⁴⁾ ETSK korostaa myös, että

⁽⁴⁾ Ks. senat.fr/lc/lc30_mono.html: Vertaileva tutkimus eurooppalaisista yhteisvalvontajärjestöistä.

musiikkialan suurten tuotanto- ja jakeluyhtiöiden sanelemat epätasapuoliset sopimukset ovat edelleen voimassa, ja että ne estävät suurinta osaa tekijöistä ja oikeudenhaltijoista saamasta kohtuullista korvausta työstään. Säädosluonnosta on komitean näkemyksen mukaan vielä työstettävä, jotta se tosiasiallisesti edistäisi kulttuuria ja kirjallisia ja taiteellisia teoksia takaamalla, että tekijöille ja luovilla aloilla toimiville maksetaan asianmukainen korvaus.

4.5 Direktiiviluonnoksessa on kyse ns. vähimmäissäännöksistä. Ne jättävät jäsenvaltioille laajan marginaalin kyseisten säännösten siirtämisessä osaksi kansallista lainsäädäntöä, jotta jäsenvaltiot voisivat vastata paremmin tekijöiden ja luovien alojen toimijoiden vaatimuksiin ja edistää kulttuuria ja sen levittämistä mahdollisimman hyvin. ETSK ei siis kannata tiettyjen lainsäädäntöelinten analyysia, jonka mukaan direktiiviluonnos ei noudata toissijaisuusperiaatetta, vaan on liian määräävä ja yksityiskohtainen. Se kehottaa komissiota lisäksi harkitsemaan, millä tavalla tekijät saataisiin tosiasiallisesti hyötymään musiikin verkkojakelun alentamista jakelukustannuksista. Nyt tulojen kasvu kohdistuu yhdelle ainoalle markkinatoimijalle, joka toivoo siten kompensoivansa perinteisistä jakelukanavista kertyvän tulon vähenemistä. Epätasapuolisin sopimuksin ja intensiivisesti verkkokauppaa hillitsevän lainsäädännön puolesta lobbaamalla suuryhtiöt itse asiassa tekevät kaikkensa ylläpitääkseen niukkuuden taloutta verrattuna internetiin, joka mahdollistaa rajattoman massajakelun erittäin edullisesti.

4.6 Artistien täytyisi voida hallita teostensa edistämistä verkossa ja teoksistaan kertyviä tuloja nykyistä paremmin. Heidän täytyisi voida jakaa tiettyjä teoksia veloitukselta tai erittäin edullisesti suoraan markkinointitarkoituksessa. Internet on mahdollistanut uusia tapoja rahoittaa tekijöiden työtä, mm. kuuntelijoihin vetoaminen tulevan tuotannon rahoittamiseksi. Direktiivissä valvonta ja muita mahdollisuuksia pitäisi antaa nykyistä enemmän tekijöiden omiin käsiin.

4.7 ETSK on tyytyväinen 38 artiklaan, jossa jäsenvaltioita kehoitetaan määräämään seuraamuksia, joilla varmistetaan kansalliseen oikeuskäytäntöön siirrettyjen, kyseisen direktiivin säännösten soveltaminen.

4.8 Direktiivin II osastossa käsitellään ensimmäistä asiakokonaisuutta, kaikenlaisten yhteisvalvontajärjestöjen organisaatioita ja toimintaa. ETSK:n erityisesti korostamia avoimuuden ja raportoinnin vaatimuksia käsitellään tyydyttävästi II osaston 5 luvussa (17–20 artiklat).

4.9 Avoimuuden veloitetta lujitetaan vielä täydentävin säännöksiin. 8 artiklassa käsitellään eritoten valvontatoimintoja, jotka tarjoavat jäsenille hyvän hallinnoinnin takeita. ETSK tukee tähän tarkoitusta palvelevia säännöksiä. Riita-asioita (34–40 artiklat) ja valitusmenettelyjä (37 artikla) käsittelevä IV osasto täydentää tehokkaalla tavalla yhteisvalvontajärjestöjen toimintaan liittyviä säännöksiä. Ne tarjoavat jäsenille mahdollisuuden riitauttaa virheelliseksi katsomansa tekijänoikeuden hallinnointi.

4.10 Määrätyistä kriteereistä, joita ehdotetaan siksi, ettei pienikokoisia yhteisvalvontajärjestöjä veloiteta monta aluetta kattavien oikeuksien lisensointiin, ETSK toteaa, että markkinoille on vaarassa kehittyä keskittymiä, mikä voi aiheuttaa pieniä toimijoita haittaavia kilpailunvääristymiä. Vääristymät voivat haitata myös tiettyjen, väestöltään pienten maiden tai tiettyjen kansallisten vähemmistöjen toimijoita, joiden vaikutus Euroopan kulttuurikentällä saattaa edellyttää erityisiä tukitoimia, jotta ne voisivat osallistua eurooppalaisille lisenssimarkkinoille. Kulttuurin monimuotoisuuden huomioon ottaen ESTK katsoo SEUTin 107 artiklan mukaisesti, että kyseisissä maissa, suppeilla toiminta-alueilla vaikuttavien yhteisvalvontajärjestöjen täytyisi voida saada julkista tukea voidakseen tarjota omia kokoelmiaan suoraan Euroopan tasolla ja tarjota monta aluetta kattavia lisenssejä.

4.11 Säännökset, joiden avulla on määrä välttää eturistiriitoja, taata avoimuus ja hallinnon tehokkuus sekä yhteisvalvontajärjestön jäsenten tiedonsaanti, ovat asiaankuuluvia. Tämä koskee erityisesti 9 artiklaa, jossa säädetään yhteisvalvontajärjestöjen liiketoiminnan johtamisesta tosiasiallisesti vastaavien henkilöiden velvoitteet.

4.12 Ehdotuksen III osastossa (21–33 artiklat) käsitellään verkkomusiikkialan eurooppalaisia lisenssejä. 21 artiklassa (Monta aluetta kattava lisensointi sisämarkkinoilla) määritetään periaate, jonka mukaan toimivaltaiset viranomaiset (ks. niiden määritelmä 39 artiklasta) voivat tehokkaasti tarkistaa, noudatetaanko III osaston säännöksiä.

4.13 22 artikla (Valmiudet käsitellä monta aluetta kattavia lisenssejä) koskee toisen asiakokonaisuuden keskeisiä säännöksiä. Monta aluetta kattavia lisenssejä myöntävillä yhteisvalvontajärjestöillä on oltava valmius käsitellä lisenssien hallinnoinnin edellyttämät tiedot sähköisessä muodossa tehokkaalla ja avoimella tavalla käyttäjien laskuttamista, tekijänoikeustulojen perimistä ja oikeudenhaltijoille kuuluvien korvaussummien tilitämistä varten. ETSK suhtautuu myönteisesti yksityiskohtaisiin vaatimuksiin (2 kohta) ja niiden vähimmäisyyttä ilmentävään luonteeseen, mutta korostaa, että käytännössä on vaikeaa arvioida, täyttyvätkö vaatimukset vai eivät.

4.14 Yhteisvalvontajärjestöille täytyy voida esittää vaatimuksia. 23 artiklassa (Monta aluetta kattavien kokoelmatietojen avoimuus) vaaditaan, että "(T)ietoihin on sisällyttävä edustetut musiikkiteokset, kokonaisuudessaan tai osittain edustetut oikeudet ja edustetut jäsenvaltiot" ja 24 artiklassa (Monta aluetta kattavien kokoelmatietojen oikeellisuus) edellytetään, että "yhteisvalvontajärjestöllä on oltava käytössä menettelyt, joiden avulla oikeudenhaltijat ja muut yhteisvalvontajärjestöt voivat kiistää 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen sisällön tai 23 artiklan mukaisesti annetut tiedot". ETSK katsoo, että yhteisvalvontajärjestön on hyväksyttävä edellisestä laillinen todiste ja sen jälkeen huolella toimeenpantava tarvittavat korjaukset.

4.15 Tekijänoikeuden yhteisvalvontajärjestön välttämättömyys valvoa niiden palveluntarjoajien oikeuksien käyttöä, joille se on myöntänyt monta aluetta kattavan lisenssin, velvoittaa sen antamaan mahdollisuuden raportoida oikeuksien tosiasiallisesta käytöstä verkossa antamalla käyttöön yhden sellaisen raportointimenetelmän, jossa otetaan huomioon alan vapaaehtoiset standardit ja voimassa olevat käytänteet. ETSK suhtautuu myönteisesti mahdollisuuteen kieltäytyä hyväksymästä raportointia käyttäjäkohtaisessa esitysmuodossa, jos on annettu mahdollisuus raportointiin tietojen sähköistä vaihtamista varten kehitetyn alan standardin avulla.

4.16 ETSK korostaa, että avointen ja vapaiden standardien käyttö, myös sähköisessä laskutuksessa (25 artikla), olisi tarkoituksenmukainen ja kaikissa oloissa hyväksyttävä ratkaisu. Asiaa olisi syytä täsmentää direktiivissä.

4.17 ETSK suhtautuu myönteisesti 25 artiklassa esitettyihin, laskutusta koskeviin vaatimuksiin: täsmällisyys, ripeys, laskutus välittömästi monta aluetta kattavan lisenssin käytön jälkeen, sekä velvoite tarjota muutoksenhakekeinoja palveluntarjoajalle laskun kiistämisen varalta. Maksut on suoritettava oikeudenhaltijoille täsmällisesti ja viipymättä (26 artikla). ETSK suhtautuu myönteisesti yksityiskohtaisiin vaatimuksiin, jotka koskevat oikeudenhaltijoiden oikeutta saada tietoa maksusta ja perittyjen palkkioiden perusteista.

4.18 ETSK tukee 27, 28 ja 29 artiklassa (Velvollisuus edustaa toista yhteisvalvontajärjestöä monta aluetta kattavassa lisensoinnissa) esitettyjä säännöksiä, joiden mukaan yhteisvalvontajärjestö, joka ei myönnä tai tarjoa omaan kokoelmaansa kuuluvien teosten monta aluetta kattavia oikeuksia, voi pyytää toista direktiivin vaatimukset täyttävää yhteisvalvontajärjestöä tekemään kanssaan edustusopimuksen kyseisten oikeuksien edustamisesta.

4.19 ETSK kehottaa selventämään muotoilua: onko kyse velvoitteesta hyväksyä toimeksianto 29 artiklan 1 kohdassa säädettyissä tapauksissa, vai ei?

4.20 ETSK suhtautuu myös myönteisesti 30 artiklan (Pääsy monta aluetta kattavan lisensoinnin piiriin) säännöksiin monta aluetta kattavasta lisensoinnista, sekä 31 artiklan (Yhteisvalvontajärjestöjen tytäryhteisöjen suorittama monta aluetta kattava lisensointi) ja 32 artiklan (Lisensointiehdot verkkopalveluissa) säännöksiin.

4.21 ETSK on yhtä mieltä poikkeuksesta (33 artikla), jonka mukaan III osaston vaatimuksia ei sovelleta yhteisvalvontajärjestöihin, jotka myöntävät tarvittavien oikeuksien vapaaehtoisen yhdistämisen perusteella teosten monta aluetta kattavan verkko-oikeuksien lisenssin, jota yleisradioyrittäjä tarvitsee radio- tai televisio-ohjelmiaan varten.

Bryssel 12. joulukuuta 2012

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON